

C.O. Hovind
N.Voll 4
Jar (Les)

Dr. Max Euwe: Caissas Werdensrige. Skakerindringer fra forfatterens 37 årlige løbebane. Historier, anekdoter, Illustrationer i kunsttryk, partier, partisamlinger, diagrammer, 112 sider, tysk	kr. 9,60
Dr. Euwe & Müiring: Kandidatturneringen om verdensmesterskapet i Holland	» 15,80
Dr. Euwe & Müiring: Ich teste mich selbst	» 7,80
Alfred Brinckmann: Matt in 20 Zügen, 70 partier, mange diagrammer, 86 sider	» 13,60
Ståhlberg: Spelöppningsteorier i schack, svensk . . kr. 28,50 indb.	» 33,60
J. du Mont: The Elements of Chess, revidert udgave, 165 diagrammer, 135 sider, indb., engelsk	» 16,50
Bent Larsen: 12. Olympiade i Moskva, uddrag og kommentarer af de danske partier	» 10,00
Chr. Rasmussen: Glimt af Bent Larsens partier	» 3,50
Den internationale turnering i København 1956	» 4,00
Tartakowers glanspartier 1905—1930, tysk	» 24,00
Pachmann: Moderne Skakteori, tysk, bind I. Åbne og halvåbne spil, 520 sider, indb.	» 19,60
D:o — bind II. Lukkede spil, 252 sider, indb.	» 15,60
D:o — bind III. Indisk og andre lukkede spil, 448 sider, indb. . .	» 21,00
Euwe & Kramer: Midtspillet. Bind I til IV a kr. 4,75. Bind V . . .	» 5,75
Bjørn Nielsen: Sådan lærer De let at spille skak. Nyt oplag . . .	» 3,75
Bjørn Nielsen: Niemzowitsch, Danmarks skaklærer, 442 sider . .	» 13,75
Bjørn Nielsen: 40 Glanspartier, 102 Diagrammer	» 9,75
Christiansen: Tryllerier på Skakbrættet. Nedsat restparti (5,25) .	» 2,00
Stefan Zweig: Skaknoveller. Denne mesterlige fortælling vil glæde enhver skakspiller	» 6,50
A. Falk: Jeg spiller Skak. Håndbog for børn	» 3,50
Skakspilleren. Politikens håndbog	» 6,75
Ludvig Rellestab: Schach-Eröffnung. kartonbind	» 12,80
Samme i lærredsbind	» 15,60
Indb. noteringsbog til 250 partier. Ved hvert parti er der diagram .	» 15,75
Lommeskak, fiks, plads til slående brikker, pluviusin	» 10,00
Samme i skind	» 13,00
Rajah Rejeseskak. Meget fiks sort æske med diagram og plastic brikker, plads til slående brikker i de to sidstnævnte. Når låget er lukket er spillet låset. $12\frac{1}{2} \times 12\frac{1}{2}$ cm. kr. 16,00. — $12\frac{1}{2} \times 19$ cm. » 22,00	
14×21 cm.	» 28,00
Sakuret Springer. Prima sveitsisk uhr	» 78,00

Priserne + 5 % til norske kroner. Franko tilsendelse.

DANSK SKAKFORLAG

AABYBRO, DANMARK

Ny Indehaver: M. K. Jørgensen, Aabybro Boghandel.

Johansen & Larsen, Sarpsborg
1684

NORSK SJAKK-

E-HARVÉG

ORGAN FOR NORGES SJAKKFORBUND

Nr. 1.

Februar 1957.

29 årgang.

Løssalg kr. 1,25. Årsabonnement Norge kr. 6,00, utlandet kr. 7,00.

NORGES SJAKKFORBUND

Postboks 1490, Vika, Oslo. Postgiro 12474.
Telefon sekretær Andreassen 335780, privat 444001.
Telefon kasserer frk. Anna E. Westerlund 695418.

NORSK SJAKKBLAD

Ansvarlig redaktør: Henry Aug. Andersen.

PROBLEMISTEN

Redaktør: Olav Avitsland.

Norsk Sjakkblad har egen postgiro 461 11 for løsabonnement, annonser etc.

OSLO SCHAKSELSKAP

Bogstadveien 30
Egne lokaler. Åpent hver dag.
Tlf. 69 10 31.

SINSEN SJAKKLUBB

Møter hver mandag og fredag
i Storgaten 28, Oslo.

NORDSTRAND SJAKKLUBB

spiller hver fredag kl. 19
på «Niffen», Nordstrand.

SJAKKLUBBEN 1911

møtedag hver tirsdag kl. 19,
Drammensvn. 36.

SJAKKLUBBEN ODIN

Spillemøter tirsdag og fredag
fra kl. 19 i Storgt. 28.

STABEKK SJAKKLUBB

spiller i Kinofestsalen på Stabekk
hver torsdag kl. 19.

DIREKTE MEDLEMSKAP

i Norges Sjakkforbund
koster kr. 8,00 pr. år.

SJAKKLUBBEN STJERNEN

Grünerløkka Folkets Hus.
Spilledager mandag og fredag
fra kl. 19.

SJAKKLAGET NORRØNA

Hver mandag og annenhver
torsdag, Kaffestova, Stortorvet
fra kl. 19.

Lillehammer Schakselskap

spiller i «Banken» hver
mandag kl. 19.

SJAKKAMERATENE

spiller hver tirsdag og fredag
i Kaffistova, Storgt. 28, Oslo.

Forbundskontingent 1957

kroner 5,00 pr. medlem må være
sendt inn til Norges Sjakkfor-
bund innen 31. mars. Ajourført
medlemsliste og styrefortegnelse
må følge med.

Forbundsmerket kan nu bestilles
hos forbundskassereren.
Det koster kr. 8,00.

NORSK SJAKKBLAD

Organ for Norges Sjakkforbund

1

Februar 1957 - 29. årgang.

Nytt år – øket innsats!

Vårt forbund har gjennom alle år
hatt en god del medlemmer som usel-
vist har gitt meget av sin tid og sine
evner til forbundets formål: Sjakkens
fremme.

Det har vært personer med initia-
tiv, konsentrasjonsevne, arbeidslyst
og arbeidsglede, de har hatt moralsk
mot og klarsyn, de har hatt balanse i
nervesystemet både mot ros og ris —
ja de har hatt nettopp alle de gode
egenskaper en stor sjakkutøver bør
ha.

Disse personer er det som til en-
hver tid har dannet ryggraden i vårt
forbund. Det er alle personlige enkelt-
prestasjoner som har holdt forbundet
opp. Men vi kan ikke lukke øyne-
ne for å slippe å se at det blir ferre og
ferre av disse personer. Nei, la oss
heller bruke vårt skarpeste blikk for
å finne grunnen til hvorfor de blir
borte.

Disse personer har i vesentlig
grad vokst frem fra **klubbene**. Deres
personlighet har allerede her gitt seg
til kjenne, og de er blitt valgt som
klubbenes tillitsmenn.

Tillitsvervet som fra klubbmedlem-

menes side var tiltenkt som en hon-
nor, det begynner nu å føles som en
belastning, og da gis det kun to alter-
native: Enten — eller.

Klubbmedlemmene har, i bevisst-
heten om at tillitsmannen tar seg av
klubbens ve og vel, kunnet uforstyr-
ret hygge seg med sjakken. Sammen
med klubbkamerater har de drevet
analyser, løst problemer, hatt kon-
kurransematsjer, spilt klokkelyn,
kaffesjakk m. m. At tillitsmannen
sørger for lokaler, arrangementer,
materialer som brett og brikker,
klokker, skjemaer, journaler, pokaler,
tabeller og alt mulig som kalles baga-
teller — nei det bryr de ikke sin
tanke med.

Og enda lengre borte fra deres
tanke ligger dette at tillitsmannen
for å kunne ivareta klubbens tary og-
så må avse tid til det «utomklubb»-
messige arbeid. Det er også noget
som heter kretsarbeid, møter, arran-
gementer, skrivelsjer, komiteer o. l.
Og gjennom kretsarbeidet blir tillits-
mannen trukket inn i forbundets virk-
somhet. Nu følger oppgaver, opplysnin-
ger, lover og forordninger, lags-

fortegnelser, rapporter, reiser, møter, kongress m.m.

Enten setter han inn sin personlige kraft og løser oppgavene — eller han går trett, mister interessen og trekker seg.

Og her finner vi grunnen til stagnasjonen i det organiserte norske sjakkarbeid, nemlig det tiltagende **tillitsmannsskifte**.

Det er et ordtak som sier at jo flere kokker, dess mere søl. At dette ordtak kan symbolisere vårt forbundsarbeid til en viss grad, må vi kunne si. Det har fra det minste til det største ledd i forbundet til stadighet vært skifte av tillitsmenn og med tildels korte mellomrom. Den faste kontinuerlige ledelse i arbeidet er blitt avbrutt, tiltak som har vært påbegynt er blitt liggende, planer er kullkastet, tidsmomenter er blitt oversett, ja stagnasjonen har vært tildels av en slik grad at den har forstørret seg som ringer i vannet.

Skal vi rolig se fremtiden fortone seg på samme måte — vil du at forbundet skal stå på stedet hvil? Nei, vi må radikalt forandre vår oppfattelse av hva det vil si å være organiserte sjakkutøvere.

Jeg vil appellere til hvert klubbsmedlem, **til deg**. Belast ikke tillitsmennene for meget, gjør også du din plikt. La ikke tillitsvervet være en belastning, men en honnør.

Tid er penger. Argumenterer du med at du ikke har tid, så må jeg få lov å tro at du har penger. Og med penger kan alt arbeid ordnes. La din klubbs økonomi bli solid. La budsjettbehandlingen være det viktigste på en generalforsamling. Stabiliseringen av klubbenes økonomi er det første skritt på veien fremover for forbundet. Enkeltmannsprøstasjonenes tid er forbi, nu er det organisasjonsmassen som teller. Det er du og jeg og alle vi som står tilsluttet organisert norsk sjakk som i fellesskap må ta løftene.

I neste nr. kommer en lærerik budsjettoppstilling for en gjennomsnittsklubb. Den er utarbeidet av vår landslagsspiller, statsaut. revisor Otto B. Morcken. Se på den — lær av den, ta den som mønster også for din klubb.

La det nye år ved din hjelp bli et merkeår i arbeidet for sjakkens fremme i Norge.

Redaktøren.

F.I.D.E.s turneringsreglement.

På F.I.D.E.s kongress ble det fattet nye bestemmelser for artikkelen 13 og 17A i spillereglementet. Her følger bestemmelsene i en foreløpig oversettelse av redaktøren:

Artikkelen 13.

Føring av partiet.

1. Enhver spiller er forpliktet til, under spillets gang, å skrive ned partiet trekk for trekk (sine egne og

motstanderens) så tydelig og leseelig som mulig på det for turneringen angitte føringsskjema.

2. Hvis en spiller befinner seg i ytterste tidsnød og ikke finner å kunne oppfylle betingelsene i pkt. 1, må han allikevel anstreng seg for å markere antallet av trekkene på føringsskjemaet. Så snart tidsnøden er over, er han ubetinget for-

pliktet til straks å skrive ned de utelatte trekk. Ikke i noe tilfelle har han rett til å fremsette remiskrav etter artikkelen 12 pkt. 3 hvis ikke trekkene er nedskrevet, eller om bestemmelsene i denne artikkelen pkt. 1 ikke er fulgt.

Artikkelen 17 A.

Uavgjort parti.

1. Et remistilbud iflg. art. 12 pkt. 2 kan fremsettes av en spiller både før og etter trekket er gjort på brettet. I begge tilfeller dog under den forutsetning at det er hans egen tid (klokke) som går når tilbuddet fremsettes.

2. Hvis en spiller iflg. art. 12 pkt. 3 gjør krav på remis, må han la sin klokke gå inntil turneringslederen har bekreftet lovligheten avkravet.

Hvis remiskravet viser seg å være berettiget, blir partiet å erklære for uavgjort (remis) selv om han som reiste kravet i mellomtiden har overskredet betenkningstiden.

Viser det seg at remiskravet iflg. art. 12 pkt. 3 ikke er berettiget, blir partiet å fortsette. Blir imidlertid betenkningstiden overskredet av ham som reiste det uberettigede krav, blir partiet å erklære tapt for ham.

Lesestoff for justisdepartementet.

Norsk Sjakkblad har sendt ut til en rekke personer, autoriteter på de forskjelligste områder av samfunnslivet, følgende

ENQUETE

Som redaktør for Norsk Sjakkblad tillater undertegnede seg høfligst å be om en uttalelse til bladet. Norsk Sjakkblad er organ for Norges Sjakkforbund. Vårt forbund har gjennom alle år kjempet en fortvilet kamp mot det uhyre som kalles dårlig økonomi. Vi har ikke gitt opp kampen, men vi må forsøke å finne bedre våpen. Våpenlaget kjänner vi, men det er dessverre stengt. Lotteriloven er stengslet.

På vår henvendelse til Det Kgl. Justisdepartementet har vårt forbund fått det svar at det ikke ansees som almennyttig i lotterilovens forstand.

Selvsagt må en slik avgjørelse byges på et skjønn, og et skjønn er juridisk uangripelig. Det er ikke nød-

vendig å skjule at både i og utenfor Norges Sjakkforbund ansees dette skjønn ikke bare uangripelig, men rett og slett ubegripelig.

Det er derfor jeg er så fri og sender Dem denne enquête og ber om Deres uttalelse:

Vil en organisert fritidssysselsettning som styrker ungdommen moralsk, en organisert opphjelp av almen dannedelse, karakterstyrke, konkurransesevne og kompleksfrigjøring forståes som almennyttig arbeid?

Jeg vet ikke om De personlig er tilsluttet det organiserte norske sjakkliv og således kan uttale Dem om vårt forbund spesielt. Jeg sikter da særlig til forbundets arbeid overfor blinde, døve og vanfør norsk ungdom. Likeledes det nylig innførte arbeid i de norske folkeskolors fritidsklasser. Men uansett om De er tilsluttet eller ikke, så er spørsmålet formet slik at De rent generelt kan svare på det. Og Deres svar vil vi få lov til å be-

nytte i en fornyet henvendelse til Det Kgl. Justisdepartement.

Dersom De vil være så elskverdig å avse tid til å gi Deres uttalelse, vil jeg på vegne av Norges Sjakkforbunds organ være Dem dypt taknemlig.

NORSK SJAKKBLAD

Henry Aug. Andersen

Vi bringer her endel innløpne svar. I neste nummer følger flere.

Svar 1. Aftenpostens sjefredaktør:

Som svar på Deres spørsmål vil jeg si at selvfølgelig er det almennytig arbeid når en sjakkorganisasjon planmessig arbeider for å skaffe, ikke bare blinde, døve og vanføre blandt norsk ungdom et utviklende og underholdende tidsfordriv, men også søker å gjøre ungdom forøvrig interessert i noe som kan virke oppdragende.

Oslo, den 6 nov. 1956.

Ærbødigst
Einar Diesen
sjefredaktør

Svar 2. Statsministerens kontor:

Statsminister Einar Gerhardsen beklager å måtte meddele at han ikke kan delta i Deres enquete.

Statsministerens kontor 26/10 -56.

R. Skutle

Svar 3. Psykolog Ingjald Nissen:

Det er en selvfølge at sjakken må betegnes som almennytig. Den er for det første almennytig i samme betydning som kunsten, altså som et oppdragelsesmiddel og et meddelelsesmiddel. Den er for det annet almennytig i den betydning at den i meget høy grad er egnet til å skape kontakt mellom forskjellige raser, forskjellige folkegrupper, og enkeltindivider av forskjellig politisk oppfatning. Den er for det tredje almennytig i den betydning at den har høy verdi for mennesker i vanskelige situasjoner, for eksempel syke, ensomme, folk i fangeleirer. Det kan nevnes at i den store sjakk litteratur, er det vesentlige innhold nesten uavhengig av språket. Sjakk litteraturen er den mest inter-

nasjonale del av litteraturen. Sjakkens høye mentalhygieniske verdi er blant psykologer en anerkjent sak.

Oslo, 12. nov. 1956.

Ingjald Nissen

Svar 4. Stempelpapirforvalter

Alfred Madsen:

Jeg setter sjakkspillet meget høyt. Det er en kultur-idrett. Alle barn, all ungdom, burde lære å spille sjakk. I skolen, i bedrifter, i foreninger og klubber hvor ungdom samles, bør der være anledning til å spille sjakk. Ett arbeid i denne retning, vil bety en innsats av verdi for ungdommen.

I all idrett er løsenet nå: bruk hødet! Når det er tale om f.eks. fotball, tenker jeg ikke på det ytre hodespill. Det nyter lite at skallen er sterk, hvis den er tom. Sjakk over opp humommelse-, beregnings-, vurderings- og kombinasjonsevne. De grå celler, de fineste nerver og muskler får nødvendig mosjon.

Jeg synes der er en dyp sammenheng når vi ser hvor fremragende russerne er i sjakk, og i de fleste andre idretter.

Her i landet trenges penger til lokaler, materiell, litteratur og instruksjon. Jeg håper sjakkforbundet får en rimelig andel av tippemidlene, og at det gis anledning til å gå igang med ett lotteri, hvor de interesserte kan få støtte en god sak, som er så almennytig som noen.

Oslo i oktober 1956.

Alfred Madsen

Svar 5. Adm.dir. Th. Thorstensen, Det norske Garantiselskab A.s:

I anledning Deres rundskriv vil jeg gjerne få gi uttrykk for at sjakkspillet fremstår som en viktig del av orden, planleggelse og evnen til gjennomføring av en lagt plan, altså egenkasper som kommer til nytte under alle livets forhold.

Fritidsbeskjæftigelsen er under de herskende forhold blitt et samfunnssproblem, idet som bekjent «lediggang (i fritiden) er rotten til alt ondt». Derfor er også Norges Sjakkforbunds arbeid med sjakk på folkeskolene blitt mottatt med taknemmelighet av sko-

Forbunds-, krets- og klubbarbeidet

Kort referat fra forbundsstyremøtet 23. oktober 1956.

Følgende var til stede: Rolf Heiestad, Anna E. Westerlund, Otto Ibenfeldt, Th. Pettersen, Victor Lemberg og Finn Gustavsen. Dessuten møtte Henry Aug. Andersen som redaktør for Norsk Sjakkblad og Johnny Stenklev som turneringsleder for landskampen mot Danmark.

Sak nr. 18: Landskampen Danmark —Norge. Ref. brev fra Audun B. Cook med melding om at han trekker seg fra vervet som festkomiteformann. Johnny Stenklev ble enstemmig valgt som turneringsleder og fikk fullmakt til selv å velge sine hjelgere. Henry Aug. Andersen ble valgt som formann i festkomiteen. Som nytt medlem ble valgt Johnny Stenklev.

Landslaget mot Danmark ble tatt ut som følger:

1. Otto B. Morcken, Oslo
2. Olaf Barda, Oslo
3. Sigurd Svedenborg, Narvik
4. Thormod Østeraas, Oslo
5. Aage Vestøl, Oslo
6. Einar Haave, Stavanger
7. Per Lindblom, Oslo

lenes ledelse, spesielt fordi sjakk gir beskjæftigelse i den tid da lange mørke ettermiddager og kvelder i stor utstrekning hindrer fornuftig utendørs anvendelse av fritiden.

Det forekommer meg innlysende at en støtte fra myndighetene til sjakken vilde være vel anvendte penger, som sikkert vilde gi gode renter i form av besparelser på samfunnets utgifter i anledning alt det «fanteri» ubeskjeftiget ungdom finner på.

I tillegg hertil kommer da hensynet til de blinde, døve og vanføre som gjennom sjakken får kontakt med sine legemlig sett bedre stillede samfunsfeller.

Oslo, 23. oktober 1956.

Med vennlig hilsen
Th. Thorstensen

8. Ernst Rojahn, Tønsberg
9. Svein Johannessen, Oslo
10. Fredrik Storm, Oslo

Reserver:

1. Arne S. B. Krogdahl, Oslo
2. Georg Christiansen, Stabekk
3. Edvard Sterud, Hamar
4. Th. Pettersen, Drammen
5. Jørgen Sauren, Oslo

Senere har Sig. Svedenborg meldt forfall og som 10. mann på laget rykker Arne S. B. Krogdahl inn. Etter Thor Støres melding om at han er spilleklar er han satt opp som 1. reserve til landslaget. Lagleder: Rolf Heiestad.

Sak nr. 19: Sak vedr. Buskerud Sjakkrets og Hønefoss og Omegns Sjakkrets. Følgende ble valgt som representanter i utvalget: Aksel Hillestad, Oslo, Henry Aug. Andersen, Oslo, Leif Sørensen, Fr.stad. Kretsene oppnevner hvert sitt medlem til utvalget.

Sak nr. 20: Stormester Herman Pilniks simultanturne. Han har nå besøkt følgende steder: Sandefjord, Tønsberg, Oslo, Gjøvik, Lillehammer, Hamar, Trondheim, Steinkjer, Alesund og Bergen. På de to førstnevnte steder har forbundet ikke hatt noe med arrangementene. Det ble bevilget reisebidrag kr. 225,00.

Sak nr. 21: Referertes melding fra A. Grüner, Andalsnes, om at det tenkes startet sjakklubb på stedet. Sekretæreren fikk i oppdrag å sende de nødvendige opplysninger for innmeldelse i forbundet.

Sak nr. 22: Rapport fra Arne S. B. Krogdahl vedr. turne til Møre m.v. Krogdahl har gjort et utmerket arbeide som kåsør, simultanspiller og leder av skolesjakken på flere steder.

Sak nr. 23: Brev fra Sigurd Svedenborg, Narvik, om premie til det nordnorske mesterskap i sjakk 1957 i Narvik. Forbundsstyret ser med velvilje på saken, men vil gjerne ha søknaden fra Narvik Sjakkklubb.

Sak nr. 24: Deling av kontor med Oslo og Omegns sjakkrets og i forbindelse med dette drøftelse av regn-

skapet for Norsk Sjakkblad. Sekretæren fikk i oppdrag å forhandle med kretsstyret om leien. Det ble vedtatt å utgi et dobbeltnummer, nr. 5—6, av Norsk Sjakkblad i november.

Sak nr. 25: Narvik Sjakkklubb har innsendt fem partier til skjønnhetsbedømmelse. Partiene oversendes Andre Fossum til bedømmelse.

Sak nr. 26: Brev fra Elverum Sjakkklubb om anskaffelse av lynsjakkur, tabeller for kvalitetsberegning og FIDE's turneringsregler. Sekretæren skal besvare henvendelsen.

Referat fra forbundsstyremøte fredag den 7. desember 1956

Til stede var Heiestad, frk. Westerlund, Ibenfelt og Andreasen.

Sak nr. 27: Omkamp juniormesterskapet 1956. Det forelå søknad fra sjakkklubben Jarl, Trondheim, om tilskudd til arrangementet. Vedtak: Steinkjer Sjakkklag belastes for utgifter til lokalleie, ca. kr. 75,00. Det søkes Oslo Schakselskap om reisebidrag for selskapets medlem, herr Stensholt. Forbundet betaler resten av reiseutgiftene. Stensholt får privat innkvartering i Trondheim og det påløper i den forbindelse ingen utgifter. (Oslo Schakselskap har senere bevilget kr. 50,00).

Sak nr. 28: Regnskap for landskampen Norge-Danmark. Kassereren, frk. Westerlund, meddelte at underskuddet beløp seg til ca. kr. 1.000,00, som tilsvarer det beløp det var forhåndskalkulert med. Regnskapet ble godkjent.

Sak nr. 29: Rapport fra Audun B. Cook vedr. skolesjakk. Det fremgikk av denne rapporten og senere muntlig rapport at utvalget for skolesjakk har gjort et utmerket arbeide og oppslutningen om Norgesmesterskapet for lag er langt større enn ventet.

Sak nr. 30: Rapport fra Arne S. B. Krogdahl. Det ble vedtatt å sende takkebrev til herr Krogdahl for det utmerkete arbeide han har utført i forbindelse med simultanforestillinger og ledelse av skolesjakk i forskjellige distrikter.

Sak nr. 31: Søknad fra Moss Schakkklubb om opptagelse i forbundet. Søknaden enstemmig imøtekommet.

Sak nr. 32: Tilbud på levering av sjakkur. Det ble vedtatt å gjøre klubben kjent med tilbuddet gjennom rundskriv. Urene som nå koster ca. kr. 100,00 i utsalg vil kunne leveres for kr. 77,00.

Sak nr. 33: Søknad fra Anna Westerlund om refusjon av telefonutgifter. Delvis refusjon innvilges. Regningene forelegges forbundsstyret hver gang.

Sak nr. 34: Andreasen ba om at det foreløpig måtte bli oppnevnt stedfortredende sekretær i forbundet. Finn Gustavsen som var forespurt kunne ikke motta vettet hvoretter Andreasen sa seg villig til forsøksvis å fortsette.

Norgesmesterskapet for junior.

Den 18-årige Trondheimsgutt Dag Østerberg har vunnet Norgesmesterskapet i sjakk for juniors. Stikkamplen om mesterskapet mot Eivind Stensholt, Oslo ble spilt i Trondheim og kampen sluttet 2½—1½.

Arsmøte i Ottestad Sjakkklubb.

Dette holdtes hos Arne Hoel 30/10 1956 og valgene ga følgende resultat:

Rolf Pettersen, adresse Stangebrua p.å., ble valgt til ny formann etter Arne Hoel, som frasa seg gjenvælg. Nestformann: Petter Fjellet, gjenvælg. Sekretær: Arne Hoel, ny. Kasserer: Knut Furulund, gjenvælg. Styremedlem: Ottar Myhre, gjenvælg. Turneringsledere: B. Gubberud og J. Olsen, gjenvælg.

På møtet ble bestemt å gi en premie til Lillehammer Schakselskap til utdeling ved Norgesmesterskapet neste år.

Klubben har nå sine spillesteder på Arstad skole hver tirsdag. Knut Furulund fikk i anledning sitt 15 års jubileum som kasserer, en gave fra medlemmene.

Klubbmester i lynsjakk ble Knut Furulund. I Norgesmesterskapet i år fikk Henrik Furulund 4. permie i Mesterklassen gruppe B.

Arne Hoel, sekr.

Ålesund Sjakkklag

arrangerte Arne Krogdahl til simultan og foredrag om sjakk, lørdag 6. og søndag 7. oktober.

Arne Krogdahl er en begavelse på sitt område. Å komme inn på alle hans gode egenskaper, tillater nok ikke spalteplassen, men tre ting som er av betydning for sjakkens utbredelse, ber jeg om spalteplass til.

Krogdahl er først og fremst en glimrende simultanspiller, en ypperlig foredragsholder og til sist og kanskje ikke minst viktig, en fremragende evne til å gi gode tips til dem som kjemper for å stige opp av dvalen.

Jeg gir et lite resyme over hvordan Krogdahl nyter tiden. Han ankom til Ålesund lørdag kl. 10.10. Kl. 10.30 var han sammen med lagets styre og gav veiledning og råd om hvilken kurs styret burde ta organisasjonsmessig. Resultatet ble at Ålesund Sjakkklag melder seg inn i Norges Sjakkforbund. Kl. 18.00 holdt han foredrag om sjakkens betydning som fritidsbeskjæftigelse, om skolesjakk, om økonomi, om myndighetenes holdning m.m. Han holdt publikum i ånde i 20 minutter. Kl. 18.35 ga han simultanoppvisning mot 20 spillere. Resultatet ble 19 vinst og 1 tap.

Etter oppvisningen var han sammen med turneringens leder og diskuterte sjakkens fremme i Ålesund til langt på natt. Som an passent kan det nevnes at det nu er startet nybegynnerkurs etter Krogdahls retningslinjer. Kurset har over 20 deltagere.

Søndag kl. 8.30 fortsatte diskusjonen. Kl. 11.30 ga han simultanoppvisning mot 29 spillere. Resultat: 23 vinst, 4 remis, 2 tap. Til slutt spilte han 11 lynpartier som han vant. Kl.

15.00 hadde han 30 minutter til å spise middag før sjøbussen skulle gå.

Hva ga så denne giganten Krogdahl? — En adskillig større oppslutning om Ålesund Sjakkklag og et nytt lag til forbundet.

Til slutt vil jeg si til forbundsstyret: Tenk om vi hadde reiseinstruktører som Krogdahl! Forbundets medlemstall ville vokse til det dobbelte!

Henrik Henriksen.

Julekonkurransen.

Det må være dårlig med sjakk-journalist-emner innen forbundet, etter deltagelsen i konkurransen å dømme. Det kom inn bare tre besvarelser og herav var en anonym.

Når oppgaven vistes så liten interesse, antas besvarelserne heller ikke å være populært stoff, så vi nøyser oss med å opplyse om vinnerne.

1. premie kr. 20.00: Olaf Mathiasen, Løten.

2. premie kr. 10.00: Ole Lepperød, Sinsen, Oslo.

Premiene er sendt i posten. Gratulerer!

5-krone-rulling.

Forslaget fra Kåre Olsen, Lillehammer Sjakkklag tas opp til «Rulling». Enhver som vil, kan sende inn kroner 5,00 til postgirokonto 461 11, Norsk Sjakkblad, og utfordre to andre til å gjøre det samme. Rulling blir offentliggjort i bladet.

Kåre Olsen har betalt kr. 5,00 og utfordrer H. Aug. Andersen og sekr. Andersen.

H. Aug. Andersen har betalt kr. 5,00 og utfordrer Leif Sørensen, Fredrikstad og Ernst Rojahn, Tønsberg.

PROBLEMISTEN

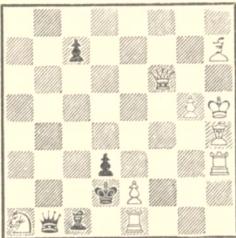
Originalbidrag og løsninger sendes redaktør Olav Åvitsland,
Hauges gt. 88, Drammen

Yearly Informal Two- and Threemover Composing Tournament Yearly Informal Tourney Of Endings.

Nr. 952

H. Zuk

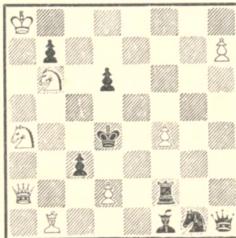
Warszawa

9 + 5 = 14. 2 trekk

Nr. 955

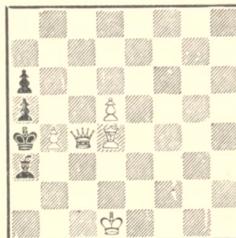
E. A. Wirtanen
Helsinki

8 + 8 = 16. 2 trekk

Nr. 958

E. A. Wirtanen
Helsinki

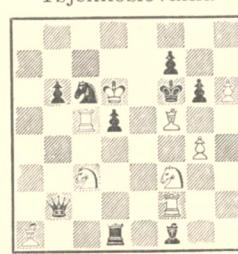

5 + 4 = 9. 3 trekk

Nr. 953

M. Marysko

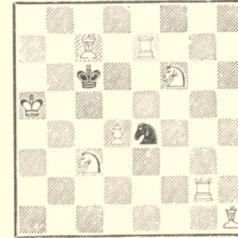
Tsjekkoslovakia

9 + 9 = 18. 2 trekk

Nr. 956

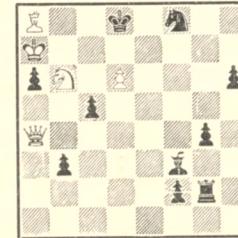
Hans Petter Bie
Nordstrandhøgda

8 + 2 = 10. 2 trekk

Nr. 959

Ivar Salsegg
Sør-Odal

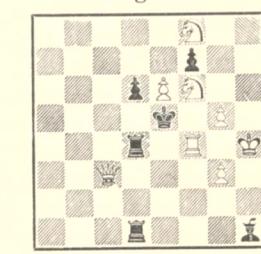

5 + 10 = 15. 3 trekk

Nr. 954

H. L. Baxter

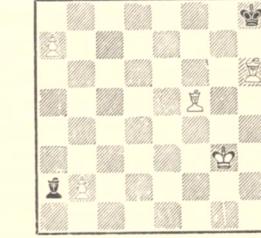
England

8 + 6 = 14. 2 trekk

Nr. 957

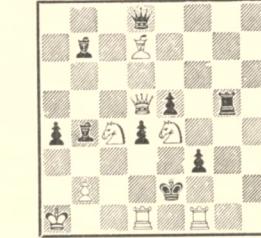
J. C. Morra
Argentina

5 + 2 = 7. 3 trekk

Nr. 960

Odd Erik Backe
Porsgrunn

8 + 9 = 17. 3 trekk

Turnering for ikke premierte.

Det er sikkert mange sjakkspillere her i landet som hygger seg med å komponere studier, to- og tretrekke-re, men de deltar ikke i turneringer og får oppgavene sine bedømt. Når vi nå arrangerer en turnering for norske som ikke tidligere har oppnådd premie, håper vi å kunne trekke fram endel nye problemnavn. Det oppsettes en premie i hver «gren»: studie, to- og tretrekker som publiseres i 1957. Oppgavene bes merket med «Ikke premierte».

International Tourney.

Problemisten continues the running tourney for 1957 with two movers (prizes kr. 15 and 10), three movers (prizes kr. 15 and 10). Send to: O. Åvitsland, Hauges gt. 88, Drammen, Norway.

Tourney of Endings 1956

continues in year 1957. The prize kr. 10. Send to: O. Åvitsland, Hauges gt. 88, Drammen, Norway.

Løsninger til nr. 4 - 1956.

Nr. 940 (Hermanson) 1. Dh8.

Nr. 941 utgår.

Nr. 942 (Hermanson) 1. Dxf5. 2. Lc6.

1. -, Tc5. 2. Db1.

1. -, Lc5. 2. Dd3.

Nr. 943 (Limbach) 1. Td1. 1. -, Sc7.

2. Sbd4.

1. -, Se7. 2. Sfd7. 1. -, Sc3. 2. Tc1.

1. -, Sxe3. 2. Te1. 1. -, Sb4 (6). 2. Tg1.

1. -, Sf4 (6). 2. Ta1.

Nr. 944 (Hartong) 1. Lb2. 1. -, Ke5.

2. Tf3.

1. -, b6. 2. Sd6. 1. -, b5. 2. Td3.

1. -, c5. 2. Sd6. 1. -, d6. 2. Sf6.

1. -, d5. 2. Tb3. 1. -, e5. 2 Lc1.

Nr. 945 (Brokstad) 1. Tg5, hxg5. 2. Kf5 og Kf3 (dual), g4. 3. Kf4,

C. J. Timenes, Kr.sand oppgir følgende forgjengere: A. W. Galitzky i la Strategie 1900: Kg3, h2, h4/Kh5, g6, h6. 4 trekk. Løsn.: 1. h3. Sluttspillet i et Rubinsteinparti (reprodusert i du Mont: The Basis of Combination: Kg2, Ta3, Bh2/Kh4, g4, g5, h5. 4 trekk. Løsn.: 1. Th3.

Løsertyrning.

Oppgavene i dette nr. inngår i 2. halvår 1956. Da nr. 5 ble omgjort til dobbeltnr. ble det feil løsningsdato. Løsingene på nr. 946—951 kan innsendes samtidig med nr. 952—960 innen en måned etter bladet er motatt. Nr. 947 og 950 utgår.

Problemnytt.

Det arbeides med å arrangere verdensmesterskap i problemsjakk innendrinet under F.I.D.E. Etter mønster fra partisjakken skal det ordnes med zoner. Material til første konkurranse foreslås tatt fra publiserte problemer i tiden 1955/1957.

I Sovjetsamveldet avholdes annet hvert år et problemmesterskap. Forfatterne sender inn et valgfritt antall problemer. Til slutt deltar de 25 beste oppgavene i finalen. Det gis poeng fra 25 til 1.

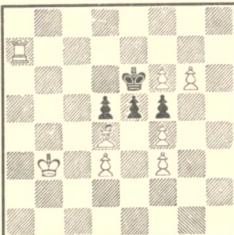
Den hollandske problemklubb har feiret 25 års jubileum i 1956, og har utsendt sin 22 årbok «Jaarbok 1956» på 99 store sider.

Litteratur.

A. Kramer—E. Zepler: Problemkunst im 20. Jahrhundert. 125 sider heft. DM 8.60. Denne bok på tysk inneholder vel 300 direkte mattoppgaver, og løsninger til oppgavene er forsynt med en kortfattet forklaring

og de viktigste temavarianter som klart viser oppgavens innhold. Nybegynnere i problemkunsten kan lære meget ved å studere denne boken. En dansk klassiker tar vi fra boken.

N. Høeg - 6. hedr. omtale i Nordisk skakforbund 1905.

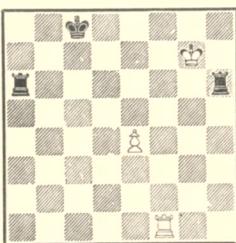

8 + 4 = 12 3 trekk.

Nr. 10

S. Kozlovskij

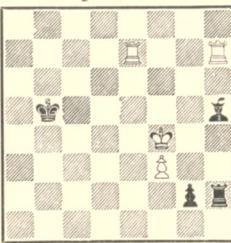
Swiat Szachwy, 1931

3 + 3 = 6. Remis

Nr. 11
G. Kasparjan

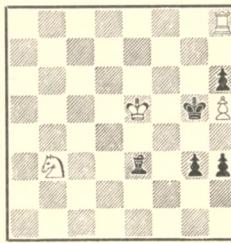
3. plass (23 poeng) i
Sovjet studiemesterskap
1955/56.

4 + 4 = 8. Vinst

Nr. 12

Kjell Rünquist
I. pr. TfS 1955

4 + 5 = 9. Remis

Problemvenner.

Nå ved årskiftet faller det naturlig å kaste et blikk tilbake på året som er gått. Det er med en viss tilfredshet at vi konstaterer at det er en stigende interesse for sjakkspillets poesi her i landet. I sjakkspalte- ne i dags- og ukepressen støter vi ofte på problemer av norske forfattere. Her i P. er det mere beskjedent med problemer av norske forfattere. De utenlandske problemister derimot har vært flinke til å sende oppgaver

til oss. Statistikken viser følgende tall for norsk deltagelse i P.: I 1955, 10 problemer av fem norske forfattere, og i 1956 samme antallet, men av 8 forfattere.

C. J. Timenes nevnte i nr. 4 1956 den store betydning det ville ha for rekrutteringen til norsk problemsjakk om det kunne utgis lærebøker på norsk. Denne oppgave blir i flere land løst av problemklubber. De utgir som regel en årbok hvert år,

Løsn.: 1. f7, Kd6 (e4). 2. f8D, Ke6. 3. De7 matt.
2. -, Kc6. 3. Dc5 matt.
1. -, exf4. 2. f8T, Kd6. 3. Tf6 matt.
1. -, exd4. 2. f8L, Kf6. 3. Ta6 matt.
1. -, Kf6. 2. f8S, exd4. 3. Tf7 matt.

Denne oppgave er blitt gjengitt og kommentert i en rekke sjakkblad. Dr. Høeg (1876—1951) skriver selv bl.a. om denne oppgave: Dens fordel framfor forgjengerne er ikke bare det mest iønefallende at den begynner med et stille trekk, men, hva der betyder mere at dens hele struktur er gjennomøkonomisk og at dens fire hovedmatter er rene (T- og L-) eller nesten rene (D- og S).

Landskampen Danmark—Norge

Det norske laget har vært gjenstand for innen- og utenlandske kommentarer, skriftlig og muntlig. Det er forståelig når fire av de fem første bords spillere uteblir! At danskenes ble **mer** enn forundret når de under kampen finner de fleste av disse som **tilskuere** — det er innlysende. At det er hendelig at fire av fem kan ha begrunnet forfall, det er så sin sak, men at forbundsstyret skal strø sand over ubegrunnet forfall, det bør være **sak**. En nummerert sådan. Når vår forbundssekretær får svar i telefonen at grunnen er utilfredshet med plaseringen, at vedkommende ikke vil spille «etter» Barda, da er all anstendighet brutt. En spiller som kan få seg til å si slikt, er ikke voksen nok til å forstå den oppgaven han har fått. Sannsynligvis må han være blottet for det vi i alminnelighet kaller lagånd og lagspill. Forbundsstyret ville gjøre gutten en tjeneste ved å gi ham minst to års karantene slik at han kunne få tid til å lære seg disse egen-skaper. Blir dette i snaueste laget, kunne han jo gjerne fått mere.

Forbundet har mange gode sjakkspillere i Norge som ville ha mottatt med glede melding om å få represen-

samt utgis små hefter trykte eller stensilerte etter som den økonomiske stilling er for klublene. Det ble i 1955 forsøkt å få startet en problemklubb her i landet, men interessen var da svært liten, meddeler Dijk. Muligens interessen er større idag, og interesserte beskriver til P. om dette. Vi får nå plass til mere problemstoff, da vi får tre sider til disposisjon for P. I håp om fortsatt framgang for problemsjakkens ønskes alle problemvenner et godt nyttår. Red.

tere landet i en landskamp. De ville ha sett det som det er: En heder — uansett plasseringen! Red.

De gode idéene.

Det er hyggelig å motta brever med gode idéer. Idéer som går ut på å styrke et eller annet innenfor norsk sjakk. Det er hyggelig, fordi det vinner om en aktivitet i vår medlemsmasse — og det er hyggelig fordi det avspeiler brevskriverens gode tanke, men — til tider kommer nemlig bare idéen inn til oss i en rå, ukøkt tilstand, en løselig skisse, et tankebilde.

Andre idéer kommer mer eller mindre skissert, vi kan kanskje si utarbeidet, men her er et men: Bare i de aller, aller skjeldneste tilfeller kommer idéen fullt utarbeidet, beregnet, og så å si ferdig til å settes ut i livet. Det er bare den offisielle godkjening som mangler. — Som regel blir det også bare disse idéer som får se dagens lys som en realitet.

Derfor kunne det være litt av en idé å gi våre gode idéskapende medlemmer et godt råd: Det er ikke det vi vil, som teller, men det vi gjør.

Gjør noe mer enn å komme med en idé. Gjør dine undersøkelser, beregn verdien, beregn omkostninger og arbeid, finn mulighetene o.s.v. Kanskje vil resultatet da bli noe annet enn den begeistring din tanke føgte, kanskje finner du ut at det er ikke bryt verd å skrive. Men hvem teller vel de tapte slag på seirens dag?

En tanke fører en ny til verden, og kanskje vil den fødes hos deg, den virkelige, gode, gjennomførbare idé. Da vil du kunne utarbeide den, da vil du beregne den, finne mulighetene i den — og da kan du skrive, for da er det virkelig hyggelig å motta brev.

Red.

PARTIAVDELINGEN

En merkverdighet.

Hvit hadde lest det og glemt det.
Sort hadde skrevet det og husket det.

SPANSK PARTI.

(5. runde i Olympiadens i Moskva.)
Dworzynski, Polen (hvit).
Keres, Sovjet (svart).

1. e4, e5. 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, d6. 5. d4, b5. 6. Lb3, Sxd4. 7. Sxd4, exd. 8. Dxd4? ?

En bekjent åpningsfeil, som selv Alchechin en gang falt som offer for i en kommentar.

8. - - c5. 9. Dd5, Le6. 10. De6†, Ld7. 11. Dd5

«...og det må igjen trekkes Le6, og partiet blir remis ved trekkjentagelse», skrev Alchechin den gang. Keres husket at han i sin bok om åpningsvarianter hadde skrevet om denne stillingen og at fortsettelsen bragte offiserstap for hvit.

«Jeg tenkte skarpt etter», sa Keres og fant...»

11. - - c4. Hvit gav opp.
(P. Müller, Basler Nachr.)

SICILIANSK FORSVAR.

Spilt i B-gruppen, 11. runde.

Hvit: Plater, Polen.

Svart: P. Lindblom, Norge.

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, Sf6. 5. Sc3, e6.

Svart velger en gammel variant som har den fordel at man slipper de sterkt analyserte og moderne varianter som oppstår etter 5. - -, d6. Systemet har ikke teoretikernes fulle fortroende men har i praksis bestått flere gjendrivningsforsøk. Særlig har Jugoslaven Trifunovic anvendt e6-systemet med hell.

6. g2—g3!

Antagelig hvits beste fortsettelse. I mitt parti mot Dückstein, Østerrike fortsatte jeg med 6. - -, d5. 7. Lg2, Lb4. 8. exd, Sxd5. 9. 0-0, 0-0 (?). 10. Sxd5, exd5. 11. c3, Le7. 12. Lf4, a6. 13. Db3!, Sxd4. 14. cxd4, Lf6. 15. Tfd1, Le6. 16. Dxb7, Da5. 17. Db3, Tfc8 og måtte i det 65. trekk gi tapt etter en avgjørende feil i remisstilling.

Euwe angir følgende interessante variant som skal gi like sjanser. 6. g3, Lb4. 7. Lg2, d5. 8. exd5, Sxd5. 9. 0-0, Sxc3. 10. bxc3, Lxc3. 11. Sxc6, Dxd1. 12. Txd1, Ld7. 13. Tb1, Lxc6. 14. Lxc6†, bxc6. 15. La3! a5! 16. Tb7, Lb4! I dette parti velger jeg en fortsettelse som også er spillbar.

6. - - d7—d6

7. Lf1—g2 Le8—d7

8. Sd4—b5?

Dette angrep på d-bonden er feilaktig og hvit får ingen glede av de «tempi» som vinnes. Bedre er 8. Sd4—e2 eller 0-0.

8. - - Dd8—b8

9. Le1—f4 Se6—e5!

Naturligvis ikke 9. - -, e5. 10. Lg5 og hvit erobrer feltet d5.

10. 0-0 a7—a6

11. Sb5—d4 Db8—c7

12. Sc3—e2 Ta8—c8

13. c2—c3 b7—b5

14. h2—h3 Lf8—e7

15. Lf4—c1

Som en ser har hvits oppstilling vært lite vellykket. Brikkene må nu omplaseres for å komme til spill på kongefløyen.

15. - - 0-0

16. g3—g4 Se5—g6

17. f2—f4 d6—d5!

Svart har en solid stilling og hvits bondestorm på kongefløyen kan tas med ro.

18. e4xd5

Om hvit fortsetter med 18. e5 følger 18. - -, Se8 og 19. - -, f6 hvoretter svakhetene i hvits stilling blir merkbare.

18. - - e6xd5

19. Se2—g3 Le7—d6

20. g4—g5 Sf6—e4

21. Sg3xe4 d5xe4

22. f4—f5 Sg6—f4

23. Lg2xe4

Eller 23. Lxf4, Lxf4 og hvits g-bonde «henger».

23. - - Tc8—e8?

Riktig var 23. - -, Sxh3†. 24. Kg2, Sf4†. 25. Kh1, Te8 med godt spill for svart.

24. Dd1—f3 Sf4—h5

Ikke 24. - -, Sxh3†. 25. Kg2 og springeren er fangen. Med 24. - -, Sh5 truer svart 25. - -, Sg3.

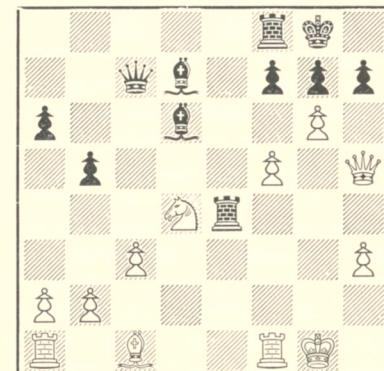
25. Df3xh5 Te8xe4

26. g5—g6?

Dette «angrepsforsøk» er som man ser direkte feilaktig men analysene etter partiets slutt viser at hvit står dårlig etter 26. Df3, Tfe8 hvoretter svart trekker Ld7—c8—b7 med avgjørende spill på diagonalene b7—h1 og c7—h2.

Stillingen etter hvits 26. trekk:

Svart: Lindblom

Hvit: Plater, Polen

Det Norske Garantiselskap

Stiftet 1891

Garanti, brann, innbrudd, vannledning, ansvar, motorvogn, glass, ulykkesforsikring.

Kredit-Kausjon

Norsk Forsikringsaksjeselskap

Stiftet 1956

Hypotekforsikring (garanti for bygge- og pantelån), tollkredit, entreprenørforsikring, garanti for leiekontrakter.

Drammensveien 4, Oslo

Telefoner: 41 21 27, 41 12 29, 41 51 05

26. - - f5xg6

27. f5xg6?

Hvit overser truslen, men etter 27. Df3, gxf5 kan ikke hvit holde stillingen lenge.

27. - - Ld6—h2†

Oppgitt. (På 28. Kg2 følger 28. - -, Dg3†).

Kommentarer av Per Lindblom.

SUPERT-SUPERET.

Under en større turnering i New York hvor de største sjakkspillere i U.S.A. bl.a. Reshevsky, Bisquir, Byrne m.fl. deltok, gjorde den 13 år gamle B. Fischer en sensasjon. Han delte 8/9 plassen med H. Seidmann og med sitt parti mot Byrne som han vant, tok han 1. skjønnhettspris i turneringen. Dette parti er så talentfullt at vi gleder oss til å gjengi det. At vi nok skal få høre mere om denne gutten finnes det neppe tvil om, han spiller jo mer enn i stormesterstil!

KONGE-INDISK.

Hvit: D. Byrne. Sort: B. Fischer.

1. Sf3, Sf6. 2. c4, g6. 3. Sc3, Lg7.
4. d4, 0-0. 5. Lf4, d5. 6. Db3, dxc.
7. Dxc4, c6. 8. e4, Sbd7. 9. Td1, Sb6.
10. De5, Lg4. 11. Lg5?, Sa4!!

Hvit gjør et dårlig trekk. Det strider mot den elementære teori som sier at en offiser ikke skal flyttes to ganger før alle de andre er utviklet. Men at følgene skulle vise seg så omgående skyldes nok Fishers skarpe blikk for kombinasjoner. Her kommer det første offisersoffer. Talentfullt!

Hvis offeret mottas f.eks. 12. Sxa4 så kommer 12. - -, Sxe4 med trussel mot dronningen. Den har ingen bedre plass enn 13. Dc1. På 13. - -, Da5†. 14. Sc3 kan sort ved 14. - -, Lxf3 få offi-

seren igjen med en fordelaktig stilling.

12. Da3, Sxe3. 13. bxc3, Sxe4.

14. Lxe7, Db6. 15. Lc4,

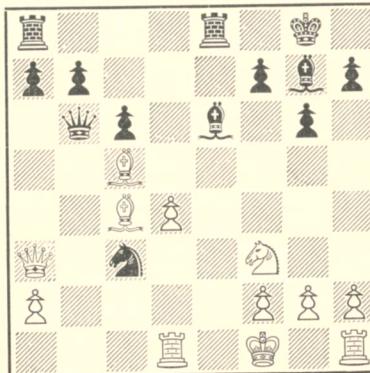
Det ville være dårlig for hvit å slå tåret på f8 for 15. - -, Lxf8. 16. Db3, Sxc3 ville gi sort et sterkt angrep.

15. - -, Sxc3!

Igjen setter sort en offiser i slag. Hvis Dxc3 så følger Tfe8!

16. Lc5, Tfe8†. 17. Kf1, Le6!!

Stillingen etter sorts 17. trekk

Et kjempeflott trekk! Sort har nu satt sin springer, sin løper og sin dronning i slag, men uansett hva hvit slår, kommer sort i fordel. Her blir en overbevist om Fishers talent! Genialt!

1. Vil sort slå løperen på e6 så 18. - -, Db5 med direkte «Kveler-epålett» 19. Kg1, Se2†. 20. Kf1, Sg3††. 21. Kg1, Df1†. 22. Txf1, Se2 matt.
2. Vil hvit ta springeren på c3 følger Dxc5 og sort får det absolutt bedre spill.

Hvit velger å ta dronningen.

18. Lxb6, Lxc4†. 19. Kg1, Se2†.
20. Kf1, Sxd4†. 21. Kg1, Se2†.
22. Kf1, Sc3†. 23. Kg1, axb6.
24. Db4, Ta4!. 25. Dxb6, Sxd1.

Nu er partiet så å si avgjort. Hvit

kunne bare ha gitt opp. Det følgte:

26. L3, Txa2. 27. Kh2, Sxf2.

28. Te1, Txe1. 29. Dd8†, Lf8.

30. Sxe1, Ld5. 31. Sf3, Se4.

32. Db8, b5. 33. L4, L5. 34. Se5,

Kg7. 35. Kg1, Lc5. 36. Kf1, Sg3†.

og nu følger tvangstrekkene direkte inn i matten:

37. Ke1, Lb4†. 38. Kd1, Lb3†.

39. Kc1, Se2†. 40. Kb1, Sc3†.

41. Kc1, Tc2 matt.

Når det snues og vendes —

finner man mesterlig spill,
bløff- og tabbespill.

Dette parti er hentet fra en simultanopptreden som den danske stormester Bent Larsen gav i Oslo i november i fjor. Han spilte da mot 30 spillere. Forestillingen var arrangert av Aftenposten, Oslo.

HALV-INDISK.

Hvit: Henry Aug. Andersen.

Sort: Bent Larsen.

1. d4, Sf6. 2. c4, e6. 3. Sf3, Lb4.

Bogolubow-varianten. Bogoljubows idé ligger egentlig i det 5. trekk av sort: d5! (etter 4. Ld2, LxL. 5. SxL, d5!). Det tilstreber en sammensmelting av det indiske forsvar og droninggambit.

4. Ld2, De7.

Her velger Larsen en skarp fortsettelse. Det vanlige er løperavbytte og 5. - -, d5! Teksttrekket er dog av Nimzowitsch anbefalt som det sterkeste.

5. g3,

Å spille Sc3 ville ikke være godt i denne stilling. Etter avbytte ville sort opprettholde trykket på e4.

5. - -, d5.

Larsen innleder straks kampen om

centrum. Trykket på e4 forsterkes.

6. a3,

Dette trekket tvinger i grunnen Larsen til løperavbytte, og jeg regner å tjene tempo med springerutvikling.

6. - -, LxL. 7. SbxL, 0-0. 8. b3?

Senere viste dette seg å være et dårlig trekk. Da kunne jeg hatt bruk for et åpent felt på b3. Bedre hadde det sikkert vært med Dc2.

8. - -, c5. 9. e3, Sc6.

Larsen presser fortsatt på centrum. Han er langt foran i utviklingen av offiserer. Jeg må finne en motvekt og forsøker ...

10. cxd, Sxd.

... men Larsen gjennomskuer min plan. Hadde han slått med e-bonden, ville jeg etter 11. dxc hatt et konsolidert centrum, mens han derimot hadde fått en isolert d-bonde. Vel — aldri forsønt, tenkte jeg og spilte

11. Lc4?

Men det var forsønt. Jeg burde ha spilt dxc etterfulgt av b4. Det kom forresten avslørende fra Larsen:

«... og så den vej...» (Han hadde nok regnet med løperutvikling til g2).

11. - -, cxd. 12. exd,

Ja slik kan det vende seg! «Den som graver en grav osv.» Nu er det jeg som har fått isolert d-bonde! En burde være seg bevisst at en spilte mot stormester og ikke glemme seg bort! Men jeg trostet meg med at jeg nettop hadde anmeldt Dr. Euwes bok om svake bønder (se N. Sj.bl. 5/6) og der var det meget å lære om den isolerte d-bonde i særdeleshed.

12. - -, Sb6. 13. 0-0, Td8.

Larsen angriper straks det behagelige øjet.

14. Se4, e5. 15. d5!!,

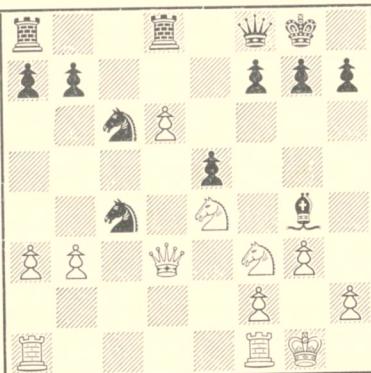
Bonden klarer seg selv den. Det ser ut som at den kan slåes, men 15. - -, Sxd5. 16. LxS, Le6. 17. Sc3, Td6. 18.

Te1, Tad8. 19. Sxe5! og vi ser det går ikke.

15. - -, Lg4!

Larsen vet nok hvordan det skal gjøres. Teorien sier at ettersom offiserene byttes ut blir bonden svakere og svakere. Og nu står det flere offiserer til avbytting min dronning er dobbeltengasjert (skal passe både f3 og d5) så min stakkars bonde har det slett ikke bra. Men den har klart seg før, så hvorfor ikke la den forsøke igjen? (Spørsmålsteget passer her.)

16. d6, Df8. 17. Dd3, SxL!

Nu begynner avviklingen, nu går det mot sluttspill. Jeg ser det fryktelige angrep som ligger i bondetrekket f7—f5!! Jeg føler at det begynner å ramle sammen, så nu må noget gjøres! Og da er det jeg finner bløffen:

18. Seg5!?

Det truer matt. Det garderer min annen springer på f3 og opphever min dronnings dobbeltengasjement slik at jeg kan slå med dronningen på c4 og stoppe det fryktede trekk f5 (f7 binnes).

18. - -, g6. 19. DxS, Tac8??

Nu snudde det seg! Var Larsen sjokkert over min freidighet? Teksttrekket røber at han konsentrerer seg på å spille det kraftige trekk f5,

og da må han ha min dronning vekk. Han glemmer i hvert fall å trekke sin egen løper vekk!!

20. Dxf4, h6. 21. Se4, Dg7.

Gaffelen truer, men nu er det min tur å spille pent! Har han «tabbet» en offiser, så kan han få den igjen...

22. Sh4!, f5. 23. Sxf5,

Det er en sann glede å kunne eliminere denne bonde som var meg en så fryktelig trussel tidligere. Og Springeren koster sort to bønder og en opprevet kongestilling.

23. - -, gxf5. 24. Dxf5, Sd4. 25. Dh5,

Tf8. 26. Tac1,

Nu er det tid å vise tenner! C-linjen må tas.

26. - -, TxT. 27. TxT, Df7.

Larsen vil nok ha avbytte på f-linjen.

28. Dg4†, Dg7.

Og jeg vil ha avbytte på g-linjen, og det er en stor forskjell. Nu er det ikke så lett å vandre med kongen over f-linjen. Min isolerte d-bonde begynner å bli verd sin vekt i gull.

29. DxD, KxD. 30. Tc7†, Kg6.

31. Txb7!

Nok en bonde som teller med. Nu er feltet c5 sikret for min springer.

31. - -, Kf5. 32. Sc5!

En kongevandring over e6 er sperret.

32. - -, a5. 33. Kg2, e4. 34. Te7, Td8.

35. Sxe4, Sc6. 36. Tc7!

Med fire bønder over kan jeg gjerne gå til avbytte. Det må så allikevel bli et vunnet tårnsluttspill.

36. - -, Sd4. 37. f3, Sxb3. 38. Tb7,

Sd4. 39. Ta7, Sc6. 40. Ta6, Oppgitt.

Kommentarer av H. Aug. Andersen.

Norges Sjakkforbunds kongress

avholdes på Lillehammer i «Banken» lørdag den 29. juni 1957. Norgesmesterskapet i Sjakk tar til samme sted søndag den 30. juni 1957.

...så litt
god mat...

RESTAURANT BALKEBY

sammé gård som Oslo Schak-
selskap – Bogstadveien 30.

